

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu

LPO.410.016.01.2023

Krzysztof Woś
Prezes
Państwowego Gospodarstwa Wodnego
Wody Polskie
ul. Żelazna 59a
00-848 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/036 Realizacja Programu kształtowania zasobów wodnych na terenach rolniczych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie ¹ Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu ² , ul. Chlebowa 4/8, 61-003 Poznań
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krzysztof Woś, Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, od 31 sierpnia 2022 r. W okresie objętym kontrolą kierownikiem jednostki poprzednio był Przemysław Dąca, Prezes PGW WP od 17 stycznia 2018 r. do 16 sierpnia 2022 r. W okresie od 17 do 30 sierpnia 2022 r. Krzysztof Woś pełnił obowiązki kierownika jednostki. Bogumił Nowak Dyrektor RZGW od 1 lutego 2020 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja przez RZGW zadań w zakresie Programu kształtowania zasobów wodnych na terenach rolniczych ³ .
Okres objęty kontrolą	Lata 2020-2023 ⁴
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁵ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli, Delegatura w Poznaniu
Kontroler	Maciej Kowalski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/72/2023 z 12 maja 2023 r. (akta kontroli str. 1-17)

¹ Dalej: PGW WP lub Wody Polskie.

² Dalej: RZGW albo organ regulacyjny.

³ Dalej: PKZW.

⁴ Do zakończenia czynności kontrolnych, z uwzględnieniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, mających istotny wpływ na działalność objętą kontrolą.

⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna⁶ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W RZGW prawidłowo realizowano zadania w ramach PKZW. RZGW dokonał analizy potrzeb z wykorzystaniem danych o występujących lokalnie suszach. Wytypowano zadania, ustalono zakres prac i niezbędne środki finansowe konieczne do realizacji tych zadań w ramach PKZW. Proponując zadania do uwzględnienia ich w PKZW zastosowano kryterium kształtowania zasobów wodnych na terenach rolniczych związanych ze zwiększeniem retencji korytowej w zlewniach na obszarach wiejskich przy udziale jak najmniejszych kosztów. Nie uzgadniano z właściwymi instytucjami planów w zakresie zapewnienia wody na potrzeby rolnictwa, ale omawiano z nimi zakres planowanych i wykonanych prac, co stanowiło stałą formę współpracy.

Prawidłowo prowadzono postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w celu wyłonienia wykonawców zadań realizowanych w ramach PKZW. Stwierdzono przy tym dwa przypadki przekroczenia o 17 oraz 25 dni obowiązującego, trzydziestodniowego terminu opublikowania ogłoszenia o udzieleniu zamówienia publicznego.

Rzetelnie zaplanowano środki finansowe na realizację działań w zakresie PKZW. Pomimo podejmowanych działań wykorzystano jedynie 55,7% planowanych środków przeznaczonych na PKZW⁷. Wydatki na zadania w ramach PKZW w okresie objętym kontrolą wyniosły łącznie 16 777 055,79 zł, natomiast wydatki poniesione z innych środków na inwestycje lub prace utrzymaniowe związane z zapobieganiem niedoborom wody w rolnictwie wyniosły łącznie 73 024 051,42 zł. Terminowo regulowano zobowiązania z tytułu prac wykonanych w ramach PKZW.

W umowach zawarto klauzule zabezpieczające interesy PGW WP i prawidłowo egzekwowano ich postanowienia oraz rzetelnie monitorowano postępy prac. Stwierdzono jednak, że dwa protokoły konieczności sporządzono w sposób niespełniający wymagań określonych w umowach o udzielenie zamówienia publicznego. W dziennikach budowy nie dokonano zaś wpisów o sporządzonych protokołach konieczności.

RZGW monitorował realizację zadań realizowanych przez Zarządy Zlewni w ramach PKZW, jednakże w jednym przypadku nie wyegzekwował przesłania przez Zarząd Zlewni w Sieradzu do zaopiniowania operatu wodnoprawnego. Od 19 stycznia 2021 r., po wprowadzeniu Przewodnika dobrych praktyk⁸, dokumentacja dotycząca innego pozwolenia wodnoprawnego związanego z PKZW została zweryfikowana zgodnie z zasadami wynikającymi z tego Przewodnika.

W RZGW przygotowano i zrealizowano kampanie informacyjne i edukacyjne w zakresie oszczędnego i solidarnego korzystania z zasobów wodnych w rolnictwie.

⁶ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁷ 53,6% na zadania inwestycyjne i 66,2% na zadania utrzymaniowe

⁸ Zatwierdzonego przez Prezesa PGW WP 19 stycznia 2021 r.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Realizacja przez RZGW zadań w zakresie PKZW

Opis stanu faktycznego

1. Przygotowanie założeń do PKZW

1.1. W latach 2020-2023 na terenie RZGW nie wystąpiły powodzie. Odnotowano jednak wezbrania z przekroczeniem stanów ostrzegawczych i alarmowych. Woda w regionie wodnym Warty mieściła się w dolinie rzek oraz w międzywalu. Lokalnie woda pojawiała się na łąkach, pastwiskach, nie było zagrożenia dla zabudowy mieszkaniowej.

Od 1 maja 2020 r. Centrum Operacyjne Ochrony Przeciwpowodziowej RZGW rozpoczęło monitoring suszy hydrologicznej w obrębie regionu wodnego Warty⁹. Na obszarze objętym monitoringiem, susza hydrologiczna i ostrzeżenia przed suszą wystąpiły:

- w roku 2020 na początku okresu monitorowania w zlewni górnej i środkowej Warty wraz z dopływami (ok. 17,5 tys. km², co stanowiło 47% powierzchni). Od sierpnia 2020 r. ostrzeżenia obejmowały niemal cały region wodny Warty (ok. 35,5 tys. km², tj. 95 %), a w październiku 2020 r. ostrzeżenie obejmowało obszar doliny Warty od Liswarty do Noteci oraz zlewnię górnej Proсны (ok. 20 tys. km², tj. 54 %);
- w roku 2021 ostrzeżenia przed zjawiskiem suszy hydrologicznej obowiązywały w zlewni dolnej oraz środkowej Warty z dolną i środkową Prosną (ok. 19 tys. km², tj. 51%) przez prawie cały okres monitorowania;
- w roku 2022 początkowo ostrzeżenia obejmowały obszar zlewni dolnej Warty z dopływami (ok. 7,5 tys. km², tj. 20 %). W lipcu i w sierpniu dodatkowo wydano ostrzeżenia dla zlewni Warty środkowej z dopływami, w tym dla zlewni rzeki Proсны oraz górnej Warty od Liswarty (ok. 27 tys. m², tj. 73 %). Ostrzeżenia dotyczyły obszarów: zlewni dopływów Warty środkowej i dolnej oraz zlewni Wełny (ok. 10 tys. km², tj. 27 %);
- w roku 2023 do dnia 24 lipca zostały wydane ostrzeżenia dot. suszy hydrologicznej dla niemal całego obszaru administrowanego przez RZGW (około 33.2 tys. km², tj. 89%), za wyjątkiem zlewni: górnej Proсны, Niesobu i Obry.

(akta kontroli str. 25-30)

1.2. Dyrektor RZGW wyjaśnił, że do typowania zadań inwestycyjnych do PKZW zastosowano kryterium kształtowania zasobów wodnych na terenach rolniczych związanych ze zwiększeniem retencji korytowej w zlewniach na obszarach wiejskich przy udziale jak najmniejszych kosztów. Kryteriami, które zastosowano do typowania zadań utrzymaniowych było kształtowanie zasobów wodnych na terenach rolniczych oraz uwzględnienie zadań na obszarze każdego Zarządu Zlewni¹⁰ na terenie działania RZGW. Z wyjaśnień Dyrektora RZGW wynika, że do typowania zadań utrzymaniowych brano pod uwagę przede wszystkim pilne remonty urządzeń piętrzących, które nie wymagały dokumentacji projektowych oraz które przy poniesieniu stosunkowo niewielkich kosztów wpłynęły na zwiększenie retencji w danej zlewni i regulację przepływu, dając korzyści polepszenia stosunków wodnych z uwzględnieniem wymogów zachowania ciągłości biologicznej.

⁹ Obszar objęty monitoringiem przez RZGW w Polsce wynosił 37 221 tys. km². Ostrzeżenia przed suszą hydrologiczną wydawane są w sytuacji, gdy aktualne lub prognozowane wartości przepływu na stacjach wodowskazowych, uznanych za reprezentatywne, układają się poniżej SNQ (średni niski przepływ) przez minimum 10 dni w co najmniej trzech sąsiednich obszarach hydrologicznych.

¹⁰ dalej: ZZ w Gorzowie Wielkopolskim, Kaliszu, Kole, Poznaniu i Sieradzu

Oceny stanu technicznego urządzeń wodnych i prac utrzymaniowych dokonywały NW, na podstawie corocznych kontroli wynikających z ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane¹¹.

Poza wskazanymi wyżej kryteriami nie stosowano innych wymogów czy wskaźników, które punktowałyby zadanie i nadawały im priorytety.

(akta kontroli str. 31-32)

1.3. Zakresy niezbędnych inwestycji ustalane były przez ZZ, które przesyłały propozycje zadań inwestycyjnych do RZGW. Następnie przekazywano je do Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej¹². W 2020 r. ZZ zgłosiły pięć zadań inwestycyjnych w ramach PKZW, a z chwilą zwiększenia limitów środków finansowych zgłoszono jeszcze dwa zadania (razem siedem zadań inwestycyjnych w roku 2020).

(akta kontroli str. 31-32)

1.4. W 2020 r. w ramach PKZW, ZZ zaproponowały siedem zadań inwestycyjnych, w tym: dwa zadania zakończono w 2020 r. Realizacja pięciu zadań rozpoczętych w 2020 r., nadal trwała.

Zadania zrealizowane to:

- „Zwiększenie zdolności retencyjnej rzeki Struga Kraszewicka poprzez spiętrzenie wód” o wartości 2 418 102,70 zł,
- „Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni rzek: rzeki Rgilewki, rzeki Tralalki, Strugi Kielczewskiej, Kanału Bylice, Kanału Dzierzbickiego poprzez odbudowę jazów na rz. Rgilewce (aktualne pozwolenie na budowę) oraz remont niektórych budowli piętrzących rzeka Tralalka, rzeka Orłówka, Kanał Bylice, Kanał Dzierzbicki” o wartości 10 630 816,68 zł.

Zadania rozpoczęte, które do dnia zakończenia kontroli¹³ nie zostały ukończone to: „Poprawa retencji jezior Samicy Stęszewskiej (Jezioro Dymaczewskie)”; „Poprawa retencji jezior Samicy Stęszewskiej (Jezioro Witobelskie)”; „Rozbiórka istniejącego i budowa nowego jazu na rzece Obrze w km 93+400 w m. Perzyny”; „Rozbiórka istniejącego i budowa nowego jazu na rzece Obrze w km 78+820 w m. Rybojady”; „Odbudowa zasobów wodnych jezior Pojezierza Gnieźnieńskiego - obiekty w kompetencji RZGW w Poznaniu”. Całkowity szacunkowy koszt realizacji tych pięciu inwestycji wynosił 26 850 497,98 zł.

(akta kontroli str. 33-35)

W związku z pojawieniem się możliwości realizacji zadań w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW), poza PKZW zgłoszono do KZGW 39 zadań inwestycyjnych. Szacunkowy koszt ww. zadań wynosi 220 657 918,76 zł. Proponowane rodzaje zadań dotyczą budowy obiektów hydrotechnicznych, które mają zapewnić poprawę retencji rzeki, co przyczyni się do utrzymania poziomów wód zapewniających optymalną produkcję rolną, a także w celu utrzymania piętrzenia wody na jeziorze w celu spowolnienia spływu wód oraz poprawę bilansu wodnego w obrębie zlewni, co wpłynie na ukształtowanie się poziomu wód gruntowych na przyległych do jeziora gruntach rolnych i zabezpieczy przed nadmiernym przesuszaniem gleby.

(akta kontroli str. 33-34)

Liczba realizowanych zadań utrzymaniowych w ramach założeń do PKZW zależna była od przyznanego corocznie na ten cel limitu środków finansowych.

W roku 2020 pięć ZZ zgłosiło łącznie 107 zadań. Zrealizowano 15 zadań z 16 ujętych w planie na rok 2020 na łączną kwotę 1 812 456,71 zł. Pierwotny limit wyniósł:

¹¹ Dz. U 2023 r., poz. 682 tj.

¹² Dalej: KZGW.

¹³ 28 lipca 2023 r.

1 805 000,00 zł. Następnie został zwiększony do kwoty 2 340 000,00 zł. Finansowanie nastąpiło w ramach środków własnych.

W roku 2021 ZZ zgłosiły 40 zadań. Zrealizowano siedem zadań z dziewięciu ujętych na ten rok na łączną kwotę 710 868,20 zł. Pierwotny limit dla RZGW wyniósł: 803 610,00 zł. Następnie został zwiększony do kwoty 816 687,00 zł. Zadania sfinansowano ze środków dotacji celowej przeznaczonej na realizację PKZW.

W roku 2022 ZZ zgłosiły 46 zadań, a zrealizowano 11 zadań z 13 ujętych na ten rok na łączną kwotę 690 180,59 zł. Pierwotny limit wyniósł: 828 000,00 zł. Następnie został zmniejszony do kwoty 690 151,00 zł. Finansowanie nastąpiło w ramach środków własnych.

W roku 2023 ZZ zgłosiły 74 zadania. W pierwotnym limicie 900.000,00 zł wytypowano dziewięć zadań. Ostatecznie po zwiększeniu limitu uwzględniono dodatkowe trzy zadania. Łączna kwota planowanych do realizacji w 2023 r. zadań wynosi 1 120 000,00 zł.

(akta kontroli str. 34-35)

Dyrektor RZGW wyjaśnił, że od Lokalnych Partnerstw Wodnych¹⁴, spółek wodnych i rolników nie wpłynęły propozycje zadań na terenach rolniczych mających wpływ na zapewnienie wody na potrzeby rolnictwa.

(akta kontroli str. 34)

1.5. W latach 2020 – 2023 wszystkie propozycje zadań inwestycyjnych z PKZW zostały umieszczone w przyznanym limicie rzeczowo-finansowym. Łącznie było to siedem zadań.

Poza PKZW, ujęto także inne zadania związane z zapewnieniem wody na potrzeby rolnictwa. W latach 2020-2023 poza PKZW w ramach przyznanym limitów rzeczowo-finansowych na realizację inwestycji na dany rok budżetowy łącznie ujęto 18 zadań o wartości 26 259 487 zł¹⁵.

(akta kontroli str. 35-36, 316-318)

RZGW ujął w ramach „Programu realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód oraz pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną” (dalej: Program) 95 zadań utrzymaniowych, mających bezpośredni związek z zapewnieniem wody na potrzeby rolnictwa:

- w 2020 r. zrealizowano 28 zadań o wartości 1 314 171,60 zł:
- w 2021 r. zrealizowano 27 zadań o wartości 1 308 846,85 zł:
- w 2022 r. zrealizowano 22 zadania o wartości 1 835 618,29 zł:
- w 2023 r. przewidziano do realizacji 18 zadań o wartości 7 245 186,99 zł:

Z zadań zaplanowanych do realizacji w 2023 r. do zakończenia kontroli NIK zrealizowano jedno¹⁶ na kwotę 125 490,80 zł. Pozostałe zadania są na etapach przygotowywania postępowań o udzielenie zamówień publicznych, lub w trakcie realizacji.

(akta kontroli str. 323-329)

Zadania utrzymaniowe konieczne do realizacji, zgłoszone jako propozycje do PKZW, a których wykonanie nie było możliwe w ramach środków finansowych przeznaczonych na PKZW podjęto w ramach Programu:

- w 2020 r. jedno zadanie o wartości 68 117,40 zł,
- w 2021 r. sześć zadań o wartości 2 841 131,62 zł,
- w 2022 r. dziewięć zadań o wartości 4 475 933,32 zł,

(akta kontroli str. 36-41, 321-322)

¹⁴ Dalej: LPW.

¹⁵ 2020 r. – na kwotę 1 096 664,00 zł, 2021 r. – na kwotę 509 959,00 zł, 2022 r. – na kwotę 19 045 504,00 zł i 2023 r. – na kwotę 5 607 360,00 zł.

¹⁶ Remont jazu rzeka Pogona w km 15+262.

1.6. Dyrektor RZGW wyjaśnił, że z uwagi na to, że realizacja zadań inwestycyjnych zależy od przyznanych limitów rzeczowo-finansowych na realizację inwestycji na dany rok budżetowy, nie wytypowano nowych zadań inwestycyjnych do aktualizacji PKZW. Natomiast w Programie planowanych inwestycji w gospodarce wodnej PGW WP znajduje się wiele zadań o charakterze retencyjnym planowanych do realizacji.

(akta kontroli str. 41)

1.7. W załączniku nr 2 do Programu przeciwdziałania skutkom suszy określonego przez rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 15 lipca 2021 r.¹⁷ zaplanowano zadanie inwestycyjne pn. „Zbiornik Tulce, gm. Kleszczewo, pow. poznański”, które wpisuje się w zakres retencji i znajduje się w PPSS. Jest to zbiornik retencyjny wód powierzchniowych w dolinie rzeki Męciny. Zbiornik powstał poprzez spiętrzenie wody w rzece wskutek wybudowania ziemnej zapory czołowej, usytuowanej w km 0+505 rz. Męciny około 70 m powyżej drogi Tulce – Środa. Realizacja zadania ma pozwolić uzyskać 242 000 m³ objętości retencionowanej wody, w tym 66 800 m³ pojemności powodziowej. W dniu 13 lipca 2023 r. dokonano odbioru końcowego zadania¹⁸.

(akta kontroli str. 41, 318)

2. Weryfikacja wniosków o pozwolenia wodnoprawne

W okresie objętym kontrolą do RZGW nie wpłynął żaden wniosek o wydanie pozwolenia wodnoprawnego przygotowany przez wykonawcę realizującego zadania w ramach PKZW.

(akta kontroli str. 43)

3. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w celu wyłonienia wykonawcy zadań realizowanych w ramach PKZW

Do kontroli wybrano cztery zakończone w okresie objętym kontrolą postępowania o udzielenie zamówienia publicznego mające związek z PKZW.

- 1) Zwiększenie zdolności retencyjnej Kanału Postomskiego poprzez odbudowę budowli piętrzących - remont jazów i zastawek,
- 2) Zwiększenie zdolności retencyjnej rzeki Struga Kraszewicka poprzez spiętrzenie wód,
- 3) Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni rzek: rzeki Rgilewki, rzeki Tralalki, Strugi Kiełczewskiej, Kanału Bylice, Kanału Dzierzbickiego poprzez odbudowę jazów na rz. Rgilewce oraz remont niektórych budowli piętrzących rzeka Tralalka, rzeka Orłówka, Kanał Bylice, Kanał Dzierzbicki,
- 4) Remont budowli piętrzących w celu zwiększenia zdolności retencyjnej na terenie ZZ Koło.

Stwierdzono, że:

- 1) prawidłowo dokonano wyboru trybu wyłonienia wykonawcy,
- 2) realizacja zadań związanych z wyborem wykonawcy była zgodna z wewnętrznymi regulacjami¹⁹,
- 3) członkowie komisji przetargowej posiadali wymagane wykształcenie oraz doświadczenie,
- 4) w jednym z kontrolowanych postępowań złożono odwołanie do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej (dalej: KIO). Odwołujący zarzucił zamawiającemu naruszenie art.

¹⁷ Dz. U. poz. 1615, dalej PPSS.

¹⁸ Wydatki na to zadanie do lipca 2023 r. wyniosły 17 658 781,41 zł.

¹⁹ Zarządzenie nr 9/2019 Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z 1 kwietnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych w Państwowym Gospodarstwie Wodnym Wody Polskie, Zarządzenie nr 73/2019 z 19 grudnia 2019 r., Zarządzenie nr 40/2020 z 3 czerwca 2020 r., Zarządzenie nr 91/2020 z 29 grudnia 2020 r., zarządzenie nr 2/2021 z 11 stycznia 2021 r., Zarządzenie nr 33/2021 z dnia 10 czerwca 2021 r., Zarządzenie nr 85/2021 z dnia 30 grudnia 2021 r., regulamin obowiązujący od 1 stycznia 2022 r., dalej Regulamin zamówień publicznych.

89 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (dalej: pzp)²⁰ poprzez bezpodstawne odrzucenie oferty odwołującego, jako niezgodnej z treścią SIWZ i art. 91 ust. 1 oraz art. 7 ust. 1 i 3 ustawy pzp poprzez wybór innej oferty, mimo że to oferta odwołującego jest ofertą najkorzystniejszą. W ocenie KIO nie można było podzielić stanowiska odwołującego, bowiem pozostaje ono w sprzeczności z treścią SIWZ²¹,

5) Podczas wyboru potencjalnych podmiotów do realizacji zamówień, zastosowano przepisy ustawy pzp.

W latach 2020-2023 ogłoszono odpowiednio 25, 9, 13 i 12 postępowań publicznych realizowanych w ramach PKZW. Rozstrzygnięto w latach 2020-2022 odpowiednio 23, 7, 11 i 2 postępowań o zamówienie publiczne. Zamówienia publiczne oszacowano na kwotę 15 272 204,51 zł w 2020 r., 1 239 688,96 zł w 2021 r., 1 001 345,87 zł w 2022 r. i 1 116 382,21 zł w 2023 r. Łączna wartość zawartych umów w okresie objętym kontrolą wynosiła 16 684 617,22 zł, w tym w 2020 r. – 15 345 561,44 zł, w 2021 r. - 608 098,49 zł, w 2022 r. - 575 723,36 zł i w 2023 r. - 155 233,93 zł.

(akta kontroli str. 49-75, 751-778)

NIK wskazuje, że z wpisów w dzienniku robót nr 1 dotyczącym realizacji umowy nr PO.ROZ.282.225.2021 z dnia 5 listopada 2021 r. (Remont budowli piętrzących w celu zwiększenia zdolności retencyjnej na terenie ZZ Koło) wynika, że przekazanie terenu budowy nastąpiło w dniu 8 listopada 2021 r., co potwierdziła upoważniona do dokonywania wpisów pracownica NW Koło. Z kolejnych, dokonywanych wpisów wynikało, że już dnia 2 listopada 2021 r. nastąpił demontaż zasuw na remontowanych obiektach. Łącznie przed dniem 8 listopada dokonano w tym dzienniku sześciu wpisów.

Dyrektor RZGW wyjaśnił, że protokół wyboru najkorzystniejszej oferty złożonej na realizację tego zadania został sporządzony w dniu 20 października 2021 r. jednocześnie z zawiadomieniem wykonawcy o wyborze, a Zamawiający nie zatwierdzał realizacji prac przed podpisaniem umowy, co nastąpiło w dniu 5 listopada. Podkreślił, że dla tego rodzaju zadania nie było wymagane uzyskanie pozwolenia na budowę bądź zgłoszenie robót budowlanych i nie prowadzono dziennika budowy, a „dziennik robót” miał jedynie roboczy, wewnętrzny charakter.

NIK podkreśla, że dopiero od chwili protokolarnego przejęcia przez wykonawcę placu budowy ponosi on (aż do chwili oddania obiektu) odpowiedzialność²² za szkody wynikłe na tym terenie. Do tego czasu odpowiedzialność taka ciążyła na Wodach Polskich jako inwestorze.

(akta kontroli str. 445-453)

4. Egzekwowanie postanowień umów

4.1. Zabezpieczanie interesów PGW WP w umowach na realizację zadań inwestycyjnych i utrzymaniowych.

W wyniku kontrolowanych czterech postępowań o udzielenie zamówienia publicznego zawarto siedem umów na łączną kwotę 14 309 048,35 zł. Umowy dotyczyły realizacji zadań:

- 1) „Zwiększenie zdolności retencyjnej Kanału Postomskiego poprzez odbudowę budowli piętrzących - remont jazów i zastawek” – umowa nr PO.ROZ.284.184.2020 na kwotę 684 048,37 zł,

²⁰ Dz. U. z 2022 r., poz. 1710, dalej pzp

²¹ Wyrok z dnia 14 sierpnia 2020 r. sygnatura KIO 1737/20

²² Dotyczy to odpowiedzialności na zasadach ogólnych wynikających z art. 652 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2022 r., poz. 1360 ze zm.).

- 2) „Zwiększenie zdolności retencyjnej rzeki Struga Kraszewicka poprzez spiętrzenie wód” - umowa nr PO.ROZ.284.180.2020 na kwotę 2 414 102,70 zł,
- 3) „Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni rzek: rzeki Rgilewki, rzeki Tralalki, Strugi Kiełczewskiej, Kanału Bylice, Kanału Dzierzbickiego poprzez odbudowę jazów na rz. Rgilewce (aktualne pozwolenie na budowę) oraz remont niektórych budowli piętrzących rzeka Tralalka, rzeka Orłówka, Kanał Bylice, Kanał Dzierzbicki”:
 - a) umowa nr PO.ROZ.284.131.2020 na kwotę 6 672 071,94 zł,
 - b) umowa nr PO.ROZ.284.149.2020 na kwotę 3 922 582,74 zł,
- 4) „Remont budowli piętrzących (3 jazów i 5 przepustów z piętrzeniem) w celu zwiększenia zdolności retencyjnej rzeki Warcicy i Rowu Ksawerowskiego – umowa nr PO.ROZ.282.225.2021 na kwotę 193 302,43 zł, Remont budowli piętrzących (5 przepustów z piętrzeniem) w celu zwiększenia zdolności retencyjnej rzeki Strugi Olszówka” – umowa nr PO.ROZ.282.225.2021 na kwotę 134 464,90 zł,
- 5) „Remont budowli piętrzących (2 jazów) w celu zwiększenia zdolności retencyjnej rzeki Kiełbaska Duża - umowa nr PO.ROZ.282.226.2021 na kwotę 144 438,52 zł, Remont jazu w celu zwiększenia zdolności retencyjnej rzeki Struga Janiszewska” - umowa nr PO.ROZ.282.226.2021 na kwotę 102 769,71 zł,
- 6) „Remont przepustu z piętrzeniem w celu zwiększenia zdolności retencyjnej Strugi Bawół”- umowa nr PO.ROZ.282.227.2021 na kwotę 41 267,04 zł.

Prezes PGW WP nie wprowadził jednolitych wzorów umów. Od wykonawców uzyskano wszystkie wymagane oświadczenia. W umowach określono odpowiedzialność wykonawców za realizację prac, tj. kary umowne (m.in. za opóźnienie, za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy).

Zmiany umów wprowadzono aneksami, na podstawie protokołów konieczności:

1) umowa nr PO.ROZ.284.180.2020 – protokół konieczności z 26 października 2020 r. dot. zmiany terminu realizacji robót zadania – z uwagi na podwyższenie poziomu wód w rzekach uznano, że zasadne jest przedłużenie terminu realizacji robót budowlanych z 29 października 2020 do 30 listopada 2020 oraz zakończenia zadania z 30 listopada 2020 na 18 grudnia 2020 r. W związku z powyższym 27 października 2020 r. podpisano aneks do umowy na realizację robót.

2) w protokole konieczności wykonania robót zamiennych z 16 października 2020 r. w ramach umowy nr PO.ROZ.284.131.2020 wskazano zakres konieczności wykonania robót zamiennych „Rezygnacja z kompletu trzech szandorów drewnianych (dla każdego jazu), a w zamian wykonanie jednego pełnego kompletu zestawu szandorów drewnianych wzmocnionych okuciami. Wykonanie robót zamiennych nie wpływa na koszt przedmiotu zamówienia.” Nie wskazano natomiast uzasadnienia tej zmiany. W dniu 26 października 2020 r. podpisano aneks nr 1 do umowy na realizację zadania.

3) w protokole konieczności wykonania robót zamiennych z 4 listopada 2020 r. w ramach umowy nr PO.ROZ.284.149.2020 wskazano zakres konieczności wykonania robót zamiennych:

„1. Rezygnacja z kompletu trzech szandorów drewnianych, a w zamian wykonanie jednego pełnego kompletu zestawu szandorów drewnianych wzmocnionych okuciami oraz montaż na każdym z jazów nieujętej w przedmiarach, a wymaganej zgodnie z dokumentacją projektową łąty wodowskazowej- łącznie trzech łąt wodowskazowych;

2. W związku z koniecznością udroźnienia koryta rzeki Rgilewki na odcinku od km 0+000 do km 15+720 zwiększa się zakres robót związanych z korektą dna rzeki Rgilewki;

3. Rezygnacja z wykonania dwóch przewiertów o długości 35 m (fi 250 mm) i 35 (fi 300 mm). Wykonanie robót zamiennych nie wpływa na koszt przedmiotu zamówienia.”

Nie wskazano natomiast uzasadnienia tych zmian.

W dniu 23 listopada 2020 r. podpisano aneks nr 1 do umowy na realizację zadania.

4) w protokole konieczności z 2 grudnia 2020 w ramach umowy nr PO.ROZ.284.149.2020 wskazano, iż w związku ze stwierdzonymi zachorowaniami na COVID-19 wśród pracowników realizujących prace i niemożliwością zastąpienia zainfekowanego personelu innymi osobami, ze względu na dziewięciodniowe opóźnienie wykonawca zawniósł o zmianę terminu wykonania umowy z 15 grudnia 2020 na 23 grudnia 2020. W dniu 11 grudnia 2020 r. podpisano aneks nr 2 do umowy na realizację zadania zmieniający termin wykonania umowy na 23 grudnia 2020 r.

(akta kontroli str. 441-444, 461-750)

4.2. Monitorowanie postępów prac

4.2.1. Zadanie inwestycyjne: „Zwiększenie zdolności retencyjnej rzeki Struga Kraszewicka poprzez spiętrzenie wód” Umowa nr PO.ROZ.284.180.2020²³ z dnia 3 września 2020 r. Zadania były wykonywane na terenie ZZ w Kaliszu.

Inspektor nadzoru inwestorskiego ZZ kontrolował realizację inwestycji w terenie nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie lub według zaistniałej potrzeby. Ponadto zgodnie z zakresem obowiązków dokonywał wpisów w dzienniku budowy podczas prowadzonej kontroli i pobytu na obiekcie. Prowadzone były weryfikacje postępu prac zgodnie z projektem budowlanym oraz specyfikacją techniczną. Ponadto pracownicy Nadzoru Wodnego²⁴ w Kaliszu dokonywali wizji prac w terenie.

Wydział Koordynacji Inwestycji RZGW²⁵ prowadził comiesięczny monitoring zadań inwestycyjnych dla całego zakresu inwestycji, który był przekazywany do KZGW.

Przebieg poszczególnych etapów realizacji umów dokumentowany był wpisami do dziennika budowy. Funkcje inspektora nadzoru inwestorskiego pełnili pracownicy ZZ. Nie wystąpiła sytuacja zagrożenia wyczerpania środków na realizację zadań. Nie zaistniały problemy związane z realizacją umowy. Do RZGW nie wpływały skargi i uwagi mające związek z realizowanymi umowami.

Odbiór techniczny oraz końcowy zadania odbył się 18 grudnia 2020 r. Wykonawca zrealizował prace określone umową. Poszczególne etapy prac były realizowane w terminach wynikających z harmonogramu. W protokole odbioru końcowego odnotowano uwagi, co do uporządkowania miejsc składowanego materiału oraz nieestetyczne wyprofilowanie skarp wraz z miejscowym nieodpowiednim ułożeniem kieszki faszynowej. Uwagi zostały usunięte zgodnie z terminem zawartym w protokole oraz potwierdzono notatką służbową z dnia 12 stycznia 2021 r. Nie odnotowano opóźnień w zakresie zrealizowanych zadań.

(akta kontroli str. 76-80, 573-596)

4.2.2. Zadanie inwestycyjne: „Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni rzek: rzeki Rgilewki, rzeki Tralalki, Strugi Kiełczewskiej, Kanału Bylice, Kanału Dzierzbickiego poprzez odbudowę jazów na rz. Rgilewce (aktualne pozwolenie na budowę) oraz

²³ Zakres umowy dotyczył: odbudowy koryta rzeki do projektowanych parametrów na odcinku 3,31km w km 0+000-1+336 oraz 1+786-3+760 wraz z rozplantowaniem i zagospodarowaniem urobku; umocnienia skarp rzeki kieszka faszynową o 20cm; przebudowy 3 przepustów skrzynkowych; rozbiórki 3 stopni; odbudowy 2 stopni dennych z materacy siatkowo-kamiennych; budowy 3 bystrotoków z materacy siatkowo-kamiennych; umocnienia koryta rzeki pod mostem drogowym w km 1+322 (droga wojewódzka Brzeziny – Grabów n. Prosną); wycinki wyselekcjonowanych drzew.

²⁴ Dalej NW

²⁵ Dalej RPI

remont niektórych budowli piętrzących rzeka Tralalka, rzeka Orłówka, Kanał Bylice, Kanał Dzierzbicki”²⁶.

Zadania były wykonywane na terenie ZZ w Kole.

Inspektor nadzoru inwestorskiego ZZ kontrolował realizację inwestycji w terenie. Dokonywał on wpisów w dzienniku budowy podczas prowadzonej kontroli i pobytu na obiekcie. Przebieg realizacji robót dokumentowano wpisami do dziennika budowy. Funkcje inspektora nadzoru inwestorskiego sprawował pracownik ZZ. Nie było sytuacji zagrożenia wyczerpania środków. Nie zaistniały problemy związane z realizacją umowy. Do RZGW nie wpływały skargi i uwagi mające związek z realizowanymi umowami. Odbioru robót dokonano w terminie określonym w umowie. Wykonawcy zrealizowali prace zgodnie z zawartą umową. Poszczególne etapy prac były realizowane w terminach wynikających z harmonogramu²⁷. W protokołach odbioru nie odnotowano wad ani usterek. Nie odnotowano opóźnień w zakresie zrealizowanych zadań.

(akta kontroli str. 76-80, 461-571)

4.2.3. Zadania utrzymaniowe

1) Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego nr PO.ROZ.2810.54.2021 o wykonanie prac utrzymaniowych polegających na remoncie budowli piętrzących w celu zwiększenia zdolności retencyjnej na terenie ZZ Koło (z podziałem na trzy części).

Po wyłonieniu wykonawcy i podpisaniu umowy przez Dyrektora RZGW w Poznaniu funkcję koordynatora prac z ramienia Zamawiającego pełnili:

- pracownicy Nadzoru Wodnego w Kole (zgodnie z § 9 ust. 1 umowy PO.ROZ.284.225.2021 z 5 listopada 2021 r.)
- pracownicy Nadzoru Wodnego w Turku (zgodnie z § 9 ust. 1 umowy PO.ROZ.284.226.2021 z 10 listopada 2021 r.)
- pracownicy Nadzoru Wodnego w Słupcy (zgodnie z § 9 ust. 1 umowy PO.ROZ.284.227.2021 z 10 listopada 2021 r.)

(akta kontroli str. 630-715)

2) Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego nr PO.ROZ.2810.65.2020 o wykonanie prac utrzymaniowych polegających na, zwiększeniu zdolności retencyjnej Kanału Postomskiego poprzez odbudowę budowli piętrzących - remont jazów i zastawek.

Po wyłonieniu wykonawcy i podpisaniu umowy przez Dyrektora RZGW Poznań funkcję koordynatora prac z ramienia Zamawiającego pełnili pracownicy Nadzoru Wodnego w Sulęcinie (zgodnie z §16 ust. 7 umowy PO.ROZ.284.184.2020 z 7 września 2020 r.)

(akta kontroli str. 716-750)

Cały zakres rzeczowy umów zgodnie z § 66 ust. 2 pkt 20 Regulaminu Organizacyjnego PGW WP²⁸ był nadzorowany przez NW. Przez RZGW prowadzone były m.in. następujące czynności:

²⁶ Umowa nr PO.ROZ.284.131.2020 z dnia 21 lipca 2020 r. Zakres umowy dotyczył odbudowy jazów w km 17+540; 20+250; 22+762. Umowa nr PO.ROZ.284.149.2020 z dnia 29 lipca 2020 r. Zakres umowy dotyczył odbudowy jazów w km 13+145; 14+305; 15+720.

²⁷ Umowa nr PO.ROZ.284.131.2020 – odbiór częściowy dnia 26 sierpnia 2020 r.; odbiór częściowy dnia 16 października 10.2020 r.; odbiór końcowy dnia 12 listopada 11.2020 r.

Umowa nr PO.ROZ.149.2020 - odbiór częściowy dnia 29 września 2020 r.; odbiór częściowy dnia 12 listopada 2020 r.; odbiór końcowy dnia 21 grudnia 2020 r.

²⁸ Zarządzenie nr 80/2019 Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z 31 grudnia 2019 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie, Zarządzenie nr 85 Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z 17 grudnia 2020 r. w sprawie zmiany, Zarządzenie nr 59/2021 z 28 września 2021 r. w sprawie zmiany, Dalej: Regulamin organizacyjny.

- prowadzenie w trybie tygodniowym lub miesięcznym (częstotliwość w zależności od potrzeb zgłaszanych przez KZGW) monitoringów prac. Monitoring realizowany był tabelarycznie (arkusze kalkulacyjne) w oparciu o informacje i dane z ZZ;
- faktury za wykonane prace wpływały do ZZ na terenie, których je realizowano. Pracownicy ZZ dokonywali ich kontroli merytorycznej i formalno - rachunkowej. Następnie faktury były przekazywane do RZGW, gdzie następowała:
 - weryfikacja zgodności z planem finansowym/planem rzeczowo-finansowym,
 - weryfikacja zgodności z planem zamówień publicznych,
 - sprawdzenie pod względem formalno-rachunkowym,
 - akceptacja dokumentu po dokonaniu wstępnej kontroli,
 - zatwierdzenie do płatności,
 - realizacja przelewu.

Faktury opisywane były wg wzoru formularza stanowiącego załącznik do instrukcji obiegu dokumentów księgowych w PGW WP²⁹.

(akta kontroli str. 81-141)

4.3. Dokumentowanie przebiegu poszczególnych etapów realizacji umów dotyczących zadań utrzymaniowych

- w jednym przypadku³⁰ prowadzony był Dziennik robót budowlanych, w którym dokumentowano poszczególne etapy realizacji prac remontowych,
- w jednym przypadku³¹ prowadzona była Książka remontu budowli piętrzących, w której dokumentowano poszczególne etapy realizacji prac remontowych,
- w dwóch pozostałych przypadkach nie prowadzono ani dziennika robót budowlanych, ani książki remontu budowli piętrzących, przebieg prac na poszczególnych etapach dokumentowano notatkami i fotografiami,
- we wszystkich czterech przypadkach z postępu prac prowadzona była dokumentacja fotograficzna remontowanych obiektów dokonana przed, w trakcie i po zakończeniu robót.

Monitoring przebiegu poszczególnych etapów realizacji umów wykazywany był w zestawieniach tabelarycznych prowadzonych przez pracowników ZZ i RZGW w formie elektronicznej w arkuszach kalkulacyjnych. Wykonane roboty zostały odebrane przez pracowników NW bez uwag. Spisali oni protokoły odbioru wykonanych robót, w których zapisano, że prace wykonane zostały prawidłowo bez opóźnień. Nie odnotowano wad i usterek. Pełnienie funkcji osoby wyznaczonej do kontroli technicznej lub inspektora nadzoru z PGW WP zlecano pracownikom NW. Środki na wykonanie zadań zostały zapewnione przed wszczęciem postępowań przetargowych. Nie występowały przypadki zagrożenia wyczerpania środków finansowych. Na etapie wyboru oferenta w postępowaniu przetargowym zwiększono wartość środków przewidzianych na realizację zadania (z oszczędności powstałych na innych zadaniach)³². Nie stwierdzono problemów związanych z realizacją umów. Do RZGW nie wpłynęły skargi lub uwagi mające związek z realizowanymi umowami. Dyrektor RZGW wyjaśnił, że w latach, w których realizowane były ww. umowy³³ nie było wytycznych w zakresie nadzoru realizacji zadań utrzymaniowych i dokumentowania poszczególnych etapów prac.

(akta kontroli str.139-141,445-450, 710-715)

Egzekwowano dotrzymanie postanowień umów remontowych. Dokonywano odbioru przedmiotu zamówienia. Wykonawcy zrealizowali prace określone umowami. Poszczególne etapy prac były realizowane w terminach wynikających

²⁹ Zarządzenie nr 78/2019 Prezesa PGW WP z dnia 30 grudnia 2019 r. ze zm. W sprawie wprowadzenia Instrukcji obiegu dokumentów księgowych PGW WP.

³⁰ NW Koło, umowa nr PO.ROZ.28..225.2021

³¹ NW Słupca, umowa nr PO.ROZ.282.227.2021

³² umowa nr PO.ROZ.282.226.2021

³³ 2020 i 2021.

z harmonogramów. Dokonywano odbiorów zakończonych prac. W protokołach odbioru robót nie odnotowano wad i usterek.

(akta kontroli str.630-715)

5. Planowanie środków finansowych na realizację działań w zakresie PKZW

W ramach PKZW zaplanowano środki na realizację siedmiu zadań inwestycyjnych opisanych w punkcie 1.4. w łącznej kwocie 25 026 769,00 zł. Zmiany dokonane w planach wynikały z oszczędności uzyskanych w wyniku postępowań przetargowych, a także długotrwałych procedur związanych z uzyskaniem decyzji administracyjnych³⁴. W roku 2020 wszystkie wydatki w kwocie 13 284 669,38 zł na zadania inwestycyjne w ramach PKZW zostały poniesione ze środków otrzymanych z Urzędu Dozoru Technicznego (UDT). W latach 2021-2022 wydatki w kwotach odpowiednio 16 988,76 zł i 106 658,22 zł na zadania inwestycyjne w ramach PKZW zostały poniesione ze środków własnych PGW WP. W roku 2023 limit środków finansowych przyznany był w ramach dotacji celowej MI/DGWiŻŚ/2023/03/02/WF. Minister Infrastruktury przyznał PGW WP 72 000 000 zł. Z kwoty tej RZGW otrzymało 1 120 000 zł na realizację PKZW.

(akta kontroli str. 142-212)

Limit środków przyznawany corocznie na zadania PKZW był punktem wyjścia do planowania zadań utrzymaniowych. W okresie objętym kontrolą wynosił on łącznie 5 091 610,00 zł. Zadania zestawione były w elektronicznych monitoringach zadań, które jednocześnie stanowiły plan realizacji na dany rok. Zmiany dokonane w planach wynikały z oszczędności uzyskanych w wyniku postępowań przetargowych, zamiany zadań i rezygnacji z zadań.

W roku 2020 finansowanie zadań PKZW odbyło się w ramach środków własnych (przychody uzyskiwane z prowadzonej działalności statutowej wymienionych w art. 255 pkt 1-9 oraz pkt 10 lit. a ustawy Prawo Wodne). W roku 2021 limit środków finansowych przyznany był w ramach środków własnych, a następnie źródło finansowania zmienione zostało na dotację celową³⁵. W roku 2022 finansowanie zadań z PKZW odbyło się w ramach środków własnych.

Zadania o charakterze utrzymaniowym realizowane w ramach PKZW nie były w latach 2020-2023 finansowane ze środków regionalnych programów operacyjnych oraz środków innych funduszy.

(akta kontroli str. 213-217)

6. Wykorzystanie środków finansowych zaplanowanych na realizację poddanych kontroli działań w zakresie PKZW

6.1. Zadania inwestycyjne:

- 1) Dla zadania „Zwiększenie zdolności retencyjnej rzeki Struga Kraszewicka poprzez spiętrzenie wód” realizowanego w ramach umowy nr PO.ROZ.284.180.2020 zaplanowano kwotę 3 410 000,00 zł, a wydatkowano 2 414 102,70 zł,
- 2) Dla zadania „Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni rzek: rzeki Rgilewki, rzeki Tralalki, Strugi Kiełczewskiej, Kanału Bylice, Kanału Dzierzbickiego poprzez odbudowę jazów na rz. Rgilewce (aktualne pozwolenie na budowę) oraz remont niektórych budowli piętrzących rzeka Tralalka, rzeka Orłówka, Kanał Bylice, Kanał Dzierzbicki” realizowanego w ramach umów nr PO.ROZ.284.131.2020 i PO.ROZ.284.149.2020 zaplanowano kwotę 12 360 000,00 zł, a wydatkowano 10 630 816,68 zł.

³⁴ Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzje ustalające linię brzegu.

³⁵ MI/DGWiŻŚ/2021/07/01/ZF z dnia 16.07.2021 r.

Zadania zostały zrealizowane w terminach umownych. Terminowo regulowano zobowiązania z tytułu prac wykonanych w ramach PKZW. Osiągniętymi rezultatami tych zadań jest przewidywana retencja korytowa łącznie 24,5 tys. m³. Niższe niż zaplanowano wydatki wynikają z oszczędności osiągniętych w wyniku przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówień publicznych.

(akta kontroli str. 218-221)

6.2. Zadania remontowe:

1) Dla zadania pn. „Remont budowli piętrzących (dwóch jazów i sześciu przepustów z piętrzeniem) w celu zwiększenia zdolności retencyjnej rzeki Warcicy i Rowu Ksawerowskiego” realizowanego w ramach umowy nr: PO.ROZ.282.225.2021, zaplanowano kwotę 217 120,00 zł, a wydatkowano 193 302,43 zł.

2) Dla zadania pn. „Remont budowli piętrzących (pięciu przepustów z piętrzeniem) w celu zwiększenia zdolności retencyjnej rzeki Strugi Olszówka” realizowanego w ramach umowy nr: PO.ROZ.282.225.2021, zaplanowano kwotę 138 020,00 zł, a wydatkowano 134 464,90 zł.

3) Dla zadania pn. „Remont budowli piętrzących (dwóch jazów) w celu zwiększenia zdolności retencyjnej rzeki Kiełbaska Duża” realizowanego w ramach umowy nr: PO.ROZ.282.226.2021, zaplanowano kwotę 112 000,00 zł, a wydatkowano 144 438,52 zł.

4) Dla zadania pn. „Remont jazu w celu zwiększenia zdolności retencyjnej rzeki Struga Janiszewska” realizowanego w ramach umowy nr: PO.ROZ.282.226.2021, zaplanowano kwotę 90 000,00 zł, a wydatkowano 102 769,71 zł.

5) Dla zadania pn. „Remont przepustu z piętrzeniem w celu zwiększenia zdolności retencyjnej Strugi Bawół” realizowanego w ramach umowy nr: PO.ROZ.282.227.2021, zaplanowano kwotę 50 000,00 zł, a wydatkowano 41 267,04 zł.

6) Dla zadania pn. „Zwiększenie zdolności retencyjnej Kanału Postomskiego poprzez odbudowę budowli piętrzących - remont jazów i zastawek” realizowanego w ramach umowy nr: PO.ROZ.284.1.84.2020, zaplanowano kwotę 750 000,00 zł. Wydatkowano: 718 907,07 zł (684 048,37 zł – roboty, 418,70 zł – pozyskanie map z ośrodka geodezyjnego, 34 440,00 zł – opracowanie operatu wodnoprawnego wraz z instrukcją gospodarowania wodą).

RZGW prowadził monitoring zadań w formie arkuszy kalkulacyjnych. Gdy wartość wybranej oferty i podpisanej umowy była niższa od zaplanowanej, różnica stanowiła oszczędność do ewentualnego wykorzystania (dot. poz. 1, 2, 5, 6) na inne zadania, po akceptacji przez KZGW. Gdy wartość wybranej oferty była wyższa od zaplanowanej, RZGW występował z wnioskiem do KZGW z prośbą o wyrażenie zgody na dokonanie zmian w PKZW (dot. poz. 3, 4). Po akceptacji przez KZGW następowała zmiana z PKZW. Powyższe czynności nie wymagały zmiany planu finansowego.

Remontowane urządzenia w związku z ich wieloletnią eksploatacją utraciły pełną sprawność i zdolność retencji (stan techniczny budowli utrudniał piętrzenie wody). Wykonane prace remontowe ww. urządzeń wodnych umożliwiły przywrócenie ich właściwej funkcji i możliwości piętrzenia, co pozwoliło przywrócić retencję korytową do ok. 98 tys. m³. Wszystkie zadania zostały zakończone w terminach, a zobowiązania z tytułu prac wykonanych w ramach PKZW regulowano terminowo. Wszystkie zadania zostały zrealizowane i nie zostały w żaden sposób wstrzymane ze względu na brak środków.

(akta kontroli str. 222-228)

7. Współpraca z właściwymi instytucjami w zakresie zapewnienia wody na potrzeby rolnictwa

RZGW nie zwracał się do właściwych instytucji w zakresie zapewnienia wody na potrzeby rolnictwa, w szczególności do lokalnych samorządów, spółek wodnych w celu uzgodnienia zakresu planowanych prac inwestycyjnych i utrzymaniowych.

Dyrektor RZGW wyjaśnił, że nie uzgadniano zakresu planowanych prac inwestycyjnych i utrzymaniowych, ponieważ nie wymaga tego ani regulamin organizacyjny ani statut PGW WP.

Przedstawiciele NW brali udział w 31 spotkaniach dotyczących LPW organizowanych przez Ośrodek Doradztwa Rolniczego. Efektem współpracy były trzy listy intencyjne oraz 11 deklaracji współpracy pomiędzy PGW WP, a lokalnymi jednostkami, dotyczących wspólnej realizacji zadań.

Dyrektor RZGW wyjaśnił, że pracownicy NW omawiali planowane i wykonywane prace melioracyjne na terenie poszczególnych gmin, ustalali kierunki działania LPW oraz omawiali zgłaszane potrzeby dotyczące zwiększenia retencji wodnej na terenie poszczególnych gmin. Przedmiotem deklaracji współpracy był udział w spotkaniach informacyjnych i integracyjnych w ramach funkcjonowania Partnerstwa; udział i wspieranie akcji informacyjnych i edukacyjnych dotyczących racjonalnego gospodarowania wodą; informowanie partnerów w ramach LPW o zamierzeniach inwestycyjnych i organizacyjnych dotyczących prowadzonych inwestycji i remontów urządzeń wodnych i melioracyjnych; wymiana informacji w zakresie promowania dobrych praktyk dotyczących zarządzania urządzeniami wodnymi i melioracyjnymi; udział w opracowaniu programu działań na rzecz poprawy stanu urządzeń i racjonalnego gospodarowania wodą oraz udostępniania niezbędnych informacji w tym zakresie; uzgadnianie i koordynowanie działań wynikających z przyjętego przez LPW programu działań na rzecz racjonalnego gospodarowania wodą.

(akta kontroli str. 229-233)

8. Nadzór nad realizacją przez ZZ i NW zadań w ramach PKZW

8.1.1. Stan realizacji zadań inwestycyjnych w ramach PKZW w latach objętych kontrolą przedstawiał się następująco:

Do realizacji zaplanowano siedem zadań³⁶. Na ich realizację w latach 2020 -2023 wydatkowano łącznie 13 505 486,36 zł, z tego 13 284 669,38 zł w 2020 r.

Zakończono dwa z ww. zadań³⁷, tj. „Zwiększenie zdolności retencyjnej rzeki Struga Kraszewicka poprzez spiętrzenie wód i Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni rzek: rzeki Rgilewki, rzeki Tralalki, Strugi Kielczewskiej, Kanału Bylice, Kanału Dzierzbickiego poprzez odbudowę jazów na rz. Rgilewce (aktualne pozwolenie na budowę) oraz remont niektórych budowli piętrzących rzeka Tralalka, rzeka Orłówka, Kanał Bylice, Kanał Dzierzbicki”. Na ich realizację wydatkowano łącznie 13 044 919,38 zł. Pozostałe pięć zadań jest na etapach projektowania i uzyskiwania decyzji administracyjnych. Dotychczas poniesione wydatki w celu ich realizacji wyniosły 460 566,98 zł.

(akta kontroli str. 234-240)

³⁶ 1) odbudowa zasobów wodnych jezior Pojezierza Gnieźnieńskiego - obiekty w kompetencji RZGW w Poznaniu; 2) poprawa retencji jezior Samicy Stęszewskiej (Jezioro Dymaczewskie); 3) poprawa retencji jezior Samicy Stęszewskiej (Jezioro Witobelskie); 4) rozbiórka istniejącego i budowa nowego jazu na rzece Obrze w km 93+400 w m. Perzyny; 5) rozbiórka istniejącego i budowa nowego jazu na rzece Obrze w km 78+820 w m. Rybojady; 6) zwiększenie zdolności retencyjnej rzeki Struga Kraszewicka poprzez spiętrzenie wód; 7) zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni rzek: rzeki Rgilewki, rzeki Tralalki, Strugi Kielczewskiej, Kanału Bylice, Kanału Dzierzbickiego poprzez odbudowę jazów na rz. Rgilewce (aktualne pozwolenie na budowę) oraz remont niektórych budowli piętrzących rzeka Tralalka, rzeka Orłówka, Kanał Bylice, Kanał Dzierzbicki.

³⁷ Obydwa w 2020 r.

8.1.2. Stan realizacji zadań utrzymaniowych w ramach PKZW w latach objętych kontrolą przedstawiał się następująco:

1) W 2020 roku RZGW zgłosił do PKZW 16 zadań o charakterze utrzymaniowym na kwotę 2 340 000,00 zł³⁸. W pełni zakończonych zostało 13 zadań na kwotę 1 719 161,21 zł. Dwa zadania pn.: Poprawienie retencyjności zlewni rzeki Żeglina, Myi, Pysznej poprzez remont budowli cz. 1 rz. Żeglina (zadanie realizowane jako naprawy oraz dokumentacje) i Poprawienie retencyjności zlewni rzeki Żeglina, Myi, Pysznej poprzez remont budowli cz. 2 rz. Myja (zadanie realizowane jako naprawy oraz dokumentacje) zrealizowano częściowo na kwotę 93 295,50 zł tylko w zakresie opracowania dokumentacji - operatu wodnoprawnego oraz instrukcji gospodarowania wodą.

Nie wykonano obowiązku nałożonego przez Prezesa PGW WP dotyczącego przesyłania do weryfikacji operatu wodnoprawnego do RZGW i KZGW³⁹.

Dyrektor RZGW wyjaśnił, że z remontu tych budowli w 2020 r. (w części dotyczącej samych napraw) zrezygnowano z powodu długotrwałego procesu związanego z prowadzeniem postępowania przetargowego. Brak było możliwości wykonania robót do końca roku 2020. Zakres dotyczący napraw zrealizowany został w 2021 r. w ramach PKZW, dla cz. 1 na rzece Żeglina (pierwsze z tych zadań), a w 2022 r. dla cz. 2 na rzec Myi (drugie z tych zadań).

(akta kontroli str. 249-250, 254-255)

Zrezygnowano w całości z zadania pn. „Zwiększenie zdolności retencyjnej poprzez spiętrzenie wód: Proсна od m. Mieczków do m. Grabów nad Proszą, Kanał Dębicze, Struga Zamość i Struga Węglewska na jazie Oświecim”.

Dyrektor RZGW wyjaśnił między innymi, że po wykonaniu ekspertyzy okazało się, że zakres prac koniecznych do wykonania jest znacznie większy niż założono pierwotnie planując zadanie do realizacji w ramach PKZW, a co za tym idzie realizacja zadania wymagała zaangażowania znacznie większych środków niż były wskazane w planie PKZW na 2020 r. w kwocie 500 000 zł. Zadanie zrealizowane zostało w 2021 r. w ramach Programu na 2021 rok za kwotę 2 247 673,21 zł.

(akta kontroli str. 249-250, 254-255, 258-267)

Wydatki w 2020 r. wyniosły 1 402 945,46 zł. Wydatki w 2021 r. wyniosły 409 511,25 zł, a ich realizacja miała miejsce w styczniu 2021 r., zgodnie z przypadającymi terminami płatności.

(akta kontroli str. 268-292)

³⁸ Kanał Mosiński z Samicą Stęszewską – Jaz Samica Stęszewska – Jezioro Niepruszewskie; 2) Zwiększenie zdolności retencyjnej Kanału Postomskiego poprzez odbudowę budowli piętrzących - remont jazów i zastawek; 3) Zwiększenie zdolności retencyjnej poprzez spiętrzenie wód: Proсна od Strugi Kraszewickiej i Łużycy, Struga Kraszewicka i Łużycy - Prace utrzymaniowe budowli piętrzącej poprzez naprawę skarp betonowych na rzece Łużycy - Jaz betonowy w km 11+291; 4) Zwiększenie zdolności retencyjnej poprzez spiętrzenie wód: Proсна od m. Mieczków do m. Grabów nad Proszą, Kanał Dębicze, Struga Zamość i Struga Węglewska na Jazie Oświecim; 5) Poprawienie retencyjności zlewni rzeki Struga Spicimierska poprzez remont budowli w części 1 - Struga Spicimierska- roboty remontowe; w części 2 - Struga Spicimierska- roboty udrożnieniowe; 6) Poprawienie retencyjności zlewni rzeki Żeglina, Myi, Pysznej poprzez remont budowli cz. 1 rz. Żeglina (zadanie realizowane jako naprawy oraz dokumentacje); 7) Poprawienie retencyjności zlewni rzeki Żeglina, Myi, Pysznej poprzez remont budowli cz. 2 rz. Myja (zadanie realizowane jako naprawy oraz dokumentacje); 8) Poprawienie retencyjności zlewni rzeki Żeglina, Myi, Pysznej poprzez remont budowli cz. 3 rz. Pyszna (zadanie realizowane jako naprawy oraz dokumentacje); 9) Zwiększenie retencji poprzez piętrzenie wód w zlewni rzeki Liswarty, Piskary, Górnianki; 10) Zwiększenie retencji poprzez piętrzenie wód w zlewni Wrześnicy; 11) Zwiększenie retencji poprzez piętrzenie wód w zlewni rzeki Meszna; 12) Zwiększenie retencji poprzez piętrzenie wód w zlewni rzeki Powy; 13) Zwiększenie retencji poprzez piętrzenie wód w zlewni Kanału Głównego; 14) Zwiększenie retencji poprzez piętrzenie wód w zlewni Kanału Grójeckiego; 15) Zwiększenie retencji poprzez piętrzenie wód rzeki Moskawy; 16) Zwiększenie retencji poprzez piętrzenie wód w zlewni Rgilewki.

³⁹ E-mail zastępcy Dyrektora Biura Prezesa PGW WP z 26 września 2019 r., a od stycznia 2021 Przewodnik dobrych praktyk PGW WP.

2) W 2021 roku RZGW zgłosił do PKZW dziewięć zadań o charakterze utrzymaniowym na kwotę 803 610,00 zł⁴⁰.

Zrezygnowano z dwóch zadań:

1) „Poprawienie retencyjności zlewni rzeki Myi” (Wykonawca odstąpił od podpisania umowy). Ostatecznie zadanie zrealizowane zostało w 2022 r. w ramach PKZW,

2) „Wykonanie operatu wodnoprawnego i instrukcji gospodarowania wodą dla budowli hydrotechnicznych rz. Warcicy w km 0+200, 1+080, 2+810, 6+460, 7+800 i Rowu Ksawerowskiego w km 0+000 wraz z uzyskaniem pozwolenia wodnoprawnego w celu możliwości zwiększenia retencji w zlewni rzeki Warcicy”. Pierwotnie zostały złożone oferty przewyższające środki jakie zostały przeznaczone przez inwestora na realizację zadania. Ponownie ogłoszone „zapytanie ofertowe” zostało unieważnione z powodu braku ofert. Ostatecznie zadanie zrealizowane zostało w 2022 r. w ramach Programu na 2022 rok.

W roku 2021 zrealizowano siedem zadań i wydatkowano kwotę 710 868,20 zł w ramach dotacji celowej MI/DGWiŻŚ/2021/07/01/ZF z dnia 16 lipca 2021.

(akta kontroli str. 250-251, 293-298)

3) W 2022 r. RZGW zgłosił do z PKZW 13 zadań o charakterze utrzymaniowym na kwotę 828 000,00 zł⁴¹.

Dokonano zamiany czterech zadań:

- „Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni Dopływ z jeziora Chłop” na „Remont przepustu z piętrzeniem w km 0+570 Strugi Olszówka w celu zwiększenia zdolności retencyjnej cieku”.

Dyrektor RZGW wyjaśnił, że zadanie pierwotnie zostało wytypowane do realizacji w ramach przyznanego limitu. Z uwagi na fakt, że proces przejmowania urządzeń do ewidencji PGW WP prowadzonej przez RZGW nie został zakończony, stwierdzono, że planowana do remontu zastawka nie jest własnością PGW WP. W związku z powyższym w marcu 2022 r. zrezygnowano z realizacji tego zadania.

(akta kontroli str. 250-251, 255-256)

- „Remont jazu w km 0+670 w celu zwiększenia zdolności retencyjnej rzeki Piskary” na „Remont jazu w km 16+000 w celu zwiększenia zdolności retencyjnej rzeki Białej Okszy”.

Dyrektor RZGW wyjaśnił, że z uwagi na zwiększenie zakresu zadania pn. „Remont jazu w km 0+670 w celu zwiększenia zdolności retencyjnej rzeki Piskary” zostało ujęte w Programie planowanych inwestycji⁴² RZGW zadanie pn. "Odbudowa jazu w celu zwiększenia zdolności retencyjnej rzeki Piskary". To zadanie zostało zgłoszone do PROW. Koszt opracowania dokumentacji wynosi około 100 000,00 zł. Koszt robót

⁴⁰ 1) Poprawienie retencyjności zlewni rzeki Żegliny; 2) Poprawienie retencyjności zlewni rzeki Myi; 3) Remont budowli piętrzących (2 jazów i 6 przepustów z piętrzeniem) w celu zwiększenia zdolności retencyjnej rzeki Warcicy i Rowu Ksawerowskiego; 4) Wykonanie operatu wodnoprawnego i instrukcji gospodarowania wodą dla budowli hydrotechnicznych rz. Warcicy w km 0+200, 1+080, 2+810, 6+460, 7+800 i Rowu Ksawerowskiego w km 0+000 wraz z uzyskaniem pozwolenia wodnoprawnego w celu możliwości zwiększenia retencji w zlewni rzeki Warcicy; 5) Remont budowli piętrzących (2 jazów) w celu zwiększenia zdolności retencyjnej rzeki Kielbaska Duża; 6) Remont przepustu z piętrzeniem w celu zwiększenia zdolności retencyjnej Strugi Bawół; 7) Remont budowli piętrzących (5 przepustów z piętrzeniem) w celu zwiększenia zdolności retencyjnej rzeki Strugi Olszówka; 8) Remont jazu w celu zwiększenia zdolności retencyjnej rzeki Struga Janiszewska; 9) Remont jazu w celu zwiększenia zdolności retencyjnej rzeki Górnianki.

⁴¹ 1) Remont obiektów hydrotechnicznych w km 2+310, 8+113 na rz. Michałówka; 2) Remont zastawki w km 0+537 na Kanale Kąty; 3) Remont jazu w km 64+800 na rz. Wełna; 4) Remont zastawki w km 58+530 na rz. Mała Wełna; 5) Zwiększenie zdolności retencyjnej Kanalu Stara Warta poprzez remont budowli piętrzącej w km 33+180; 6) Zwiększenie zdolności retencyjnej Kanalu Dobrojewo poprzez remont budowli piętrzącej w km 0+060; 7) Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni Dopływ z jeziora Chłop; 8) Zwiększenie zdolności retencyjnej rzeki Pratwa poprzez remont budowli piętrzących w km 14+050, 19+221, 19+903; 9) Remont zastawki w km 16+960 na cieku Pokrzywnica; 10) Remont jazu w km 20+940 na rz. Moskawa; 11) Remont jazu w km 0+670 w celu zwiększenia zdolności retencyjnej rzeki Piskary; 12) Remont jazu w km 31+812 w celu zwiększenia zdolności retencyjnej rzeki Nieciecz; 13) Poprawienie retencyjności zlewni rzeki Myi

⁴² Dalej: PPI.

około 1 000 000,00 zł. Zakres rzeczowy oraz wartość zadania nie pozwoliły na realizację zadania o charakterze utrzymaniowym w ramach PKZW.

(akta kontroli str. 250-251, 255-256)

- „Zwiększenie zdolności retencyjnej rzeki Pratwa poprzez remont budowli piętrzących w km 14+050, 19+221, 19+903” na „Zwiększenie zdolności retencyjnej rzeki Pratwa poprzez remont budowli piętrzącej w km 14+050”.

Dyrektor RZGW wyjaśnił, że w ramach zadania przewidziano do realizacji jaz oraz dwie zastawki. Zapotrzebowane środki finansowe dla jazu, które na etapie planowania są wartościami szacowanymi, okazały się niewystarczające. Z uwagi na powyższe zasadne było, aby środki finansowe dla zastawek, które stanowią jedynie pozostałości betonowych umocnień, zostały przeznaczone na remont jazu. W związku z powyższym zrezygnowano z remontu zastawek, przesuując środki finansowe z tych zadań na remont jazu.

(akta kontroli str. 250-251, 255-256)

- „Remont zastawki w km 16+960 na cieku Pokrzywnica” na „Remont zastawki betonowej w km 18+455 na cieku Pokrzywnica”.

Dyrektor RZGW wyjaśnił, że zadanie "Remont zastawki w km 16+960 na cieku Pokrzywnica" zostało omyłkowo zakwalifikowane również do PKZW, ponieważ ujęte było w Programie na 2022 r.

Zastawka betonowa w km 18+455 rzeki Pokrzywnicy wymagała również wykonania prac naprawczych konstrukcji betonowych oraz elementów stalowych na zastawce, które poprawią zdolności retencyjne rzeki Pokrzywnicy. W związku z powyższym zamiennie ujęto w PKZW zadanie pn. „Remont zastawki betonowej w km 18+455 na cieku Pokrzywnica.

Przedmiotowe zmiany nie wpłynęły na zmianę limitu finansowego.

(akta kontroli str. 250-251, 255-256)

Zrezygnowano z dwóch zadań:

- „Zwiększenie zdolności retencyjnej rzeki Pratwa poprzez remont budowli piętrzącej w km 14+050”. Najkorzystniejsza oferta przewyższała wartość, którą inwestor zamierzał przeznaczyć na realizację zadania. W powtórny zapytaniu ofertowym nie została złożona żadna oferta.

- „Remont zastawki betonowej w km 18+455 na cieku Pokrzywnica”. Najkorzystniejsza oferta przewyższała wartość, którą inwestor zamierzał przeznaczyć na realizację zadania. W powtórny zapytaniu ofertowym nie została złożona żadna oferta.

Ostatecznie obydwa ww. zadania zrealizowane zostały w 2023 r. w ramach PKZW. Łącznie w 2022 r. zrealizowano 11 zadań i wydatkowano kwotę 690 180,59 zł w ramach środków własnych.

(akta kontroli str. 252, 299-307)

4) W 2023 roku RZGW zgłosił do PKZW 12 zadań o charakterze utrzymaniowym na kwotę 1 120 000,00 zł⁴³.

⁴³ 1) Remont Jazu nr 6 Boruja w km 13+092 Rzeki Szarki; 2) Zwiększenie zdolności retencyjnej rzeki Pratwa poprzez remont budowli piętrzącej w km 14+050; 3) Remont zastawki betonowej w km 18+455 na cieku Pokrzywnica; 4) Remont 2 jazów w km 33+145 oraz 34+050 na Kościańskim Kanale Obry; 5) Remont zastawki w km 18+630 na cieku Kanał Marunowski; 6) Remont zastawki w km 9+800 na cieku Kanał Parkowski; 7) Remont zastawki w km 6+141 na cieku Struga Sokolowska; 8) Poprawa retencyjności zlewni rzeki Młynówka Kucobaska poprzez naprawę zastawki z piętrzeniem w km 0+157; 9) Zwiększenie retencji rzeki Grabi; 10) Naprawa zastawki w km 2+638 - Kanał Mazurek; Biskupice, gmina Sieradz; 11) Remont zamknięć na jazie "Kanał Ulgowy"; 12) Remont zamknięć na jazie "Zagórzyce".

Według stanu na 10 lipca 2023 r. zrealizowano dwa zadania⁴⁴, na które wydatkowano 155 233,93 zł.

(akta kontroli str. 252-253, 308-310)

8.2. Wydział RPI prowadził monitoring zadań inwestycyjnych przy pomocy tabel (arkusze kalkulacyjne). ZZ co tydzień przekazywały informacje do RZGW na temat stanu rzeczowego i postępu realizacji inwestycji PKZW. Prowadzony był również monitoring miesięczny pn. „Wykaz Realizowanych Inwestycji”. RZGW zbierał dane od ZZ na temat postępu prac oraz dane o poniesionych wydatkach na poszczególnych zadaniach PKZW. Informacje te następnie były przekazywane do KZGW. Do końca lutego 2023 r. prowadzony był również comiesięczny monitoring zadań.

(akta kontroli str. 234-235)

Monitoring PKZW w zakresie zadań o charakterze utrzymaniowym realizowany był także przy pomocy tabel (arkusze kalkulacyjne), wg wzorów opracowanych przez KZGW. W latach 2020 - 2023 (do lipca) RZGW sporządził odpowiednio 22, 12, 12 i pięć raportów z monitoringu. Częstotliwość raportowania określona została przez KZGW.

(akta kontroli str. 245-246)

8.3. Do realizacji objętych kontrolą zadań inwestycyjnych w ramach PKZW zostały wydane niezbędne pozwolenia, w tym m.in. decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, pozwolenia wodnoprawne, pozwolenia na budowę. Wydane pozwolenia miały charakter decyzji ostatecznych.

(akta kontroli str. 239-240)

8.4. Realizacja założonych celów inwestycyjnych została opisana w punkcie 6.1. niniejszego wystąpienia.

Z prowadzonego przez RZGW w ramach PKZW monitoringu zadań utrzymaniowych⁴⁵ wynika natomiast, że:

- w 2020 r. w ramach 16 zadań, planowano remont 87 urządzeń wodnych. Zrealizowano 13 zadań, w ramach których wyremontowano 76 budowli (30 jazów, 26 przepustów z piętrzeniem, 19 zastawek, jedną wieżę przelewowo-upustową) oraz opracowano operaty wodnoprawne i instrukcje gospodarowania wodą, o których mowa w Prawie wodnym dla potrzeb planowanego postępowania administracyjnego, mającego na celu uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego na korzystanie z wód polegającego na piętrzeniu i retencjonowaniu wód powierzchniowych dla budowli na ciekach Żeglina oraz Myja,
- w 2021 r. w ramach dziewięciu zadań, planowano remont 29 urządzeń wodnych. Zrealizowano siedem zadań, w ramach których wyremontowano 20 budowli (dziewięć jazów, 11 przepustów z piętrzeniem),
- w 2022 r. w ramach 13 zadań, planowano remont 18 urządzeń wodnych. Zrealizowano 11 zadań, w ramach których wyremontowano 14 budowli (cztery jazy, trzy przepusty z piętrzeniem, siedem zastawek),
- w 2023 r. w ramach 12 zadań planowano remont 13 urządzeń (siedmiu jazów, sześciu zastawek). Według stanu na 10 lipca 2023 r. zakończono remont dwóch budowli – jednego jazu i jednej zastawki).

Przyczynami niezrealizowania wszystkich zaplanowanych zadań były: brak ofert na realizację zadań, a w jednym przypadku odstąpienie wykonawcy od realizacji prac.

(akta kontroli str. 311)

⁴⁴ Zwiększenie zdolności retencyjnej rzeki Pratwa poprzez remont budowli piętrzącej w km 14+050; Remont zastawki betonowej w km 18+455 na cieku Pokrzywnica.

⁴⁵ Arkusze kalkulacyjne o nazwach: Monitoring za 2020, Monitoring za 2021, Monitoring za 2022 i Monitoring za 2023 czerwiec.

8.5. W okresie objętym kontrolą do RZGW wpłynęła jedna dokumentacja o wydanie pozwolenia wodnoprawnego z ZZ w Gorzowie Wielkopolskim dla zadania „Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni Kanalu Postomskiego poprzez odbudowę budowli piętrzących”. Zweryfikowano ją w ciągu 11 dni, zgodnie z listą kontrolną załączoną do Przewodnika dobrych praktyk opracowanego przez Departament Przygotowania i Realizacji Inwestycji PGW WP⁴⁶. Dokumentacja wymagała drobnych poprawek.

(akta kontroli str. 43-48)

Dwa zadania ze zgłoszonych w 2020 r. do PKZW dot. poprawienia retencji zlewni rzeki Żeglina, Myi, Pysznej poprzez remont budowli cz. 1 rz. Żeglina oraz cz. 2 rz. Myja zrealizowano częściowo na kwotę 93 295,50 zł w zakresie opracowania dokumentacji - operatu wodnoprawnego wraz z instrukcją gospodarowania wodą.

ZZ w Sieradzu nie przekazał do zaopiniowania do RZGW ww. operatu wodnoprawnego. Obowiązek weryfikacji przez RZGW wniosków o pozwolenia wodnoprawne wynikał m.in. z maila zastępcy Dyrektora Biura Prezesa PGW WP z 26 września 2019 r.

Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym PGW WP, RZGW mają m.in. obowiązek monitorować realizację zadań utrzymaniowych. Monitoring ww. zadania utrzymaniowego wiązał się m.in. z obowiązkiem zweryfikowania operatu wodnoprawnego. RZGW nie zweryfikował tego operatu.

Z informacji Dyrektora RZGW wynika, że ZZ w Sieradzu nie dopełnił ww. obowiązku z uwagi na krótki czas na realizację przedmiotu umowy i na weryfikację przekazanej przez wykonawcę dokumentacji oraz dokonanie wskazanych przez zamawiającego poprawek, a także zbliżający się koniec roku stanowiący zagrożenie braku realizacji zadania, jak również fakt złożenia wniosku o uzyskanie decyzji objętej przedmiotem zamówienia przez wykonawcę w przeddzień odbioru końcowego.

(akta kontroli str. 788-800)

8.8. Nadzór nad realizacją przez ZZ i NW zadań w ramach PKZW.

Dyrektor RZGW wyjaśnił, że nie prowadził bezpośredniego nadzoru nad realizowanymi w ramach PKZW zadaniami, ponieważ leży to w kompetencjach ZZ. Monitoring zadań PKZW prowadzony przez RZGW polegał na koordynowaniu prac wykonywanych przez ZZ.

Monitoring zadań realizowany był bezpośrednio przez ZZ i NW, na obszarze których prowadzone były prace. Informacje o postępach prac aktualizowane były przez ZZ w ramach istniejących w PGW WP raportach z monitoringów zadań i następnie zbiorczo zestawiane przez RZGW i przesyłane do KZGW.

(akta kontroli str. 234-248)

8.9. RZGW nie prowadził kontroli działalności ZZ i NW.

Dyrektor RZGW wyjaśnił, że RZGW nie ma obowiązku kontrolować ZZ oraz NW. Zgodnie z Zarządzeniem nr 80/2019 z dnia 31 grudnia 2019 r. Prezesa PGWWP dot. nadania regulaminu organizacyjnego PGWWP, do zakresu działań wydziałów, które koordynowały realizację zadań w ramach PKZW, tj. Wydziału Koordynacji Inwestycji oraz Wydziału Planowania i Koordynacji Eksploatacji nie należy kontrola ZZ oraz NW. Dyrektor podał ponadto, że RZGW dysponuje informacjami o aktualnym stanie zaawansowania prowadzonych w ramach PKZW zadań oraz problemach i zagrożeniach dla ich terminowej realizacji, co odzwierciedlane jest w cyklicznych monitoringach prac. Koordynacja inwestycji realizowanych przez ZZ oraz jednostki

⁴⁶ Przewodnik dobrych praktyk. Wytyczne. Departament Przygotowania i Realizacji Inwestycji. PGW WP. Warszawa 2021 r. Wydanie 2.

realizujące projekty, monitoring realizacji zadań utrzymaniowych nie są tożsame z kontrolą ZZ oraz NW.

(akta kontroli str. 315)

8.10. W latach 2020-2023 w zakresie objętym kontrolą do RZGW wpłynęła jedna skarga, która dotyczyła zwiększenia poboru wody z własnej studni głębinowej na cele nawodnieniowe oraz przedłużenia poboru tej wody. Dyrektor RZGW pismem PO.ROA.061.1.2023 z 10 marca 2023 r. uznał skargę za nieuzasadnioną wskazując m.in., że żądanie skarżącego obejmowało zmianę dotychczasowego pozwolenia wodnoprawnego, czego Prawo wodne nie przewiduje. W dniu 29 marca 2023 r. do RZGW wpłynęło pismo stanowiące ponowienie złożonej wcześniej skargi. Pismem PO.ROA.061.2.2023 z 26 kwietnia 2023 r. Dyrektor RZGW poinformował skarżącego o podtrzymaniu w całości wyrażonego wcześniej stanowiska.

(akta kontroli str. 330-424)

9. Inne poza PKZW inwestycje lub prace utrzymaniowe związane z zapobieganiem niedoborom wody w rolnictwie

9.1. RZGW realizował inne poza PKZW inwestycje związane z zapobieganiem niedoborom wody w rolnictwie. Było to dziewięć zadań:

- „Poprawa stosunków wodnych poprzez dostosowanie profilu podłużnego i przekroju poprzecznego rzek Kaczki i Trzemszy wraz z budowlami i kanałami łączącymi”;
- „Odbudowa progów na rzece Prośnie w km 152+760”;
- „Rozbudowa jazu z przepławką - Jaz Bezula na rzece Prośnie w km 186+700”;
- „Zwiększenie zdolności retencyjnej - odbudowa rzeki Swędry w km 9+900 - 20+000”;
- „Odbudowa zastawek na rzece Struga Kraszewicka w km 17+411, 17+900, 18+550, 19+100, 20+800”;
- „Zwiększenie zdolności retencyjnej - odbudowa rzeki Żurawka w km 18+000 - 21+877”;
- „Zwiększenie zdolności retencyjnej rzeki Proсна poprzez spiętrzenie wód”;
- „Zbiornik Tulce, gm. Kleszczewo, pow. Poznański”;
- „Zbiornik Wielowieś Klasztorna na rzece Prośnie”.

Całkowity szacunkowy koszt realizacji inwestycji wynosił 1 045 914 299,31 zł. Wydatkowanie środków do dnia 18 lipca 2023 r. wynosiło 18 612 646,41 zł.

Zrealizowano tylko jedno zadanie polegające na budowie zbiornika w Tulcach. Wydatki na to zadanie wyniosły 17 658 781,41 zł.

Zakres inwestycji obejmował: opracowanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem niezbędnych opinii/uzgodnień/pozwoleń/decyzji umożliwiających realizację zadania oraz wykonanie robót budowlanych polegających na budowie nowego zbiornika retencyjno-przeciwpowodziowego w miejscowości Tulce w gm. Kleszczewo w powiecie poznańskim. Jest to zbiornik retencyjny wód powierzchniowych w dolinie rzeki Męciny. Zbiornik powstał poprzez spiętrzenie wody w rzece wskutek wybudowania ziemnej zapory czołowej, usytuowanej w km 0+505 rzeki Męciny około 70 m powyżej drogi Tulce – Środa. Realizacja zadania pozwoli uzyskać 242 000 m³ objętości retencjonowanej wody, w tym 66 800 m³ pojemności powodziowej.

Pozostałe zadania były na etapie opracowywania dokumentacji.

(akta kontroli str. 316-318)

9.2. RZGW realizował inne poza PKZW prace utrzymaniowe związane z zapobieganiem niedoborom wody w rolnictwie. Zadania o charakterze utrzymaniowym, których nie było możliwości zrealizować w ramach PKZW, ujęto w Programie. W latach objętych kontrolą zrealizowano 16 zadań na kwotę 7 385 182,34 zł. Głównym rezultatem realizacji zadań w zakresie remontu budowli było przywrócenie pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej budowli.

Ponadto w Programie ujęto 95 zadań na kwotę 11 703 823,73 zł, mających bezpośredni związek z zapewnieniem wody na potrzeby rolnictwa, które nie zostały zgłoszone do PKZW.

W latach 2020-2022 RZGW zrealizował 77 z tych zadań w łącznej kwocie 4 458 636,74 zł.

Z zadań zaplanowanych do realizacji w 2023 r. do zakończenia kontroli NIK zrealizowano jedno⁴⁷ na kwotę 125 490,80 zł.

Dyrektor RZGW wyjaśnił, że zadania wyselekcjonowane zostały z Programu na potrzeby kontroli NIK. Z uwagi na dużą liczbę zadań obliczenie zwiększenia możliwości retencyjnych byłoby czasochłonne i pracochłonne, bowiem RZGW nie dysponuje przedmiotowymi danymi.

(akta kontroli str. 319-329)

10. Kampanie informacyjne i edukacyjne w zakresie oszczędnego i solidarnego korzystania z zasobów wodnych w rolnictwie

10.1. Zgodnie z § 60 ust. 18 pkt 5 Regulaminu organizacyjnego, PGW WP do zakresu działania Zespołu Komunikacji Społecznej i Edukacji Wodnej (dalej: RCK) należy przygotowywanie oraz realizacja kampanii informacyjnych i edukacyjnych.

RCK w latach 2020-2023 zamieścił 13 artykułów na stronie www.poznan.wody.gov.pl⁴⁸ informujących o zrealizowanych projektach, zadaniach, spotkaniach, wystawach, konferencjach i wydarzeniach. Były to m.in.: cykl spotkań informacyjnych dla rolników i mieszkańców wsi, który organizowany był na terenie województwa wielkopolskiego; otwarcie wystawy w holu głównym Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu prezentującej działania PGWWP oraz inwestycji realizowanych na terenie Wielkopolski; współorganizowanie konferencji oraz forów rolniczych dotyczących ochrony środowiska i przeciwdziałania niedoborowi wody.

W 2019 roku zainicjowany został program edukacyjny PGW WP „Aktywni Błękitni – szkoła przyjazna wodzie”. Na terenie RZGW w programie udział wzięło już ponad 40 szkół. Pracownicy RCK przeprowadzili lekcje edukacyjne w pięciu szkołach i przedszkolach oraz uczestniczyli w piknikach edukacyjnych. Na stoisku promocyjnym Wód Polskich prowadzone były warsztaty edukacyjne podczas, których dzieci rozwiązywały rebusy oraz łamigłówki („Zagadki i łamigłówki młodego hydrologa”). W działaniach informacyjno-promocyjnych wykorzystywane były broszury ze strony internetowej Wód Polskich.

(akta kontroli str. 425-434)

10.2. Szkolenia

Pracownicy RZGW oraz ZZ w Poznaniu przeprowadzili następujące szkolenia:

- 3 marca 2020 r. - z tematyki zgód wodnoprawnych. Szkolenie odbyło się w siedzibie Oddziału Regionalnego Agencji Rozwoju i Modernizacji Rolnictwa Wielkopolskiego w Poznaniu. W szkoleniu uczestniczyło 25 osób. Byli to przedstawiciele ARiMR WOR w Poznaniu;

⁴⁷ Remont jazu rzeka Pogona w km 15+262

⁴⁸ Wspólnie dla wielkopolskiej wsi (wody.gov.pl), Wody Polskie realizują zadanie nakierowane na zaopatrzenie rolnictwa w wodę, Razem powiedzmy: Stop suszy! Ruszyła nasza nowa kampania (wody.gov.pl), Wody Polskie opracowały plan przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS), Poprawa stanu hydrologicznego zlewni rzeki Warty, poprzez jej zasilanie wodami Warty (wody.gov.pl), Sposoby gospodarowania wodą zwiększające jej dostępność do celów rolniczych a działania Wód Polskich w tym zakresie (wody.gov.pl), Siejemy dobro, będzie z tego pożytek (wody.gov.pl), Otwarcie wystawy „W trosce o Wartę. Na potrzeby zarządzania zasobami wodnymi” (wody.gov.pl), Wody Polskie współorganizatorem konferencji „Racjonalna gospodarka wodna – problemy, szanse, wyzwania”, Racjonalne gospodarowanie wodami elementem ochrony środowiska na terenach wiejskich (wody.gov.pl), Wybrane zadania zrealizowane w ramach Programu Kształtowania Zasobów Wodnych na obszarze RZGW w Poznaniu (wody.gov.pl), „Wielkopolskie Fora Rolnicze – Wspólnie dla Wielkopolskiej Wsi”. Wody Polskie partnerem wydarzenia., Konferencja „Zatrzymaj wodę – efekty wdrażania działań zwiększających retencję wodną w Polsce” (wody.gov.pl)

- 8 i 11 maja 2020 r. – warsztaty praktyczne on-line pt. „Zgody wodnoprawne”. Uczestnikami tych szkoleń byli koordynatorzy wyznaczeni przez Ministerstwo Rolnictwa, a reprezentujący Centralny Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Brwinowie wraz z oddziałami (w Radomiu i Poznaniu) oraz Ośrodki Doradztwa Rolniczego z całej Polski. W siedzibie RZGW w Poznaniu zostały przeprowadzone dwie wideokonferencje, w trakcie których przeszkolono 44 przedstawicieli ww. instytucji, w tym 18 osób z ośrodków, których teren działania pokrywa się z regionem wodnym rzeki Warty, będący w zarządzie RZGW w Poznaniu;
- 5 października 2020 r. - „Korzystanie z wód w świetle Prawa” przeprowadzone dla doradców rolniczych z Centrum Doradztwa Rolniczego;
- 24 czerwca 2021 r. – szkolenie on-line pt. „Pozwolenia wodnoprawne, uproszczenia procedur” dla doradców rolniczych z Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, z zasad wypełniania wniosku w ramach poddziałania 4.1.3. *Modernizacja gospodarstw rolnych w obszarze nawadniania w gospodarstwie*;
- 16 listopada 2021 r. - dla doradców rolniczych pt. "Zgłoszenia i pozwolenia wodnoprawne w aspekcie rolniczym". Szkolenie odbyło się w Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, a brało w nim udział 28 osób.

(akta kontroli str. 435)

10.3. Kampanie informacyjno-edukacyjne Wód Polskich w zakresie oszczędzania i solidnego korzystania z zasobów wodnych w rolnictwie, zostały zainicjowane oraz przeprowadzone przez KZGW, a Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej miały za zadanie promowanie kampanii na swoim terenie działalności. RZGW zaangażował się w promowanie kampanii *Stop Suszy*, *Stop Powodzi* oraz *Wody To Nie Śmietnik* w następujący sposób:

- na stronie internetowej www.poznan.wody.gov.pl zamieszczono materiały dotyczące kampanii: odnośnik do filmu promującego kampanię *Wody To Nie Śmietnik!* i baner dot. kampanii *Stop Suszy!*
- podczas lekcji edukacyjnych przeprowadzanych w szkołach podstawowych przez RCK, omawiane były kampanie społeczne i prezentowane filmy promujące, mające na celu zobrazować najmłodszym problem suszy, powodzi oraz zaśmiecania rzek i jezior (zamieszczone na Youtube),
- podczas pikników, na których RZGW wystawiał stoisko promocyjno-edukacyjne prezentowane były broszury, które nawiązują do kampanii przeprowadzanych przez PGW WP,
- w mediach społecznościowych RZGW, umieszczane są posty nawiązujące do przeprowadzanych kampanii, oznaczone #StopSuszy, #StopPowodzi, #WodyToNieŚmietnik.

RZGW nie poniósł kosztów na realizację kampanii informacyjnych i edukacyjnych. Dyrektor RZGW wyjaśnił, że kampanie nadal trwają, dlatego nie przeprowadzono badania skuteczności realizowanych działań.

(akta kontroli str. 435-440)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Przy sporządzaniu protokołów konieczności z dnia 16 października 2020 r. oraz z 4 listopada 2020 r., stanowiących uzasadnienie do dokonania aneksami zmiany umów odpowiednio: nr PO.ROZ.284.131.2020 z dnia 21 lipca 2020 r. oraz nr PO.ROZ.284.149.2020 z dnia 29 lipca 2020 r., nie zachowano określonych w tych umowach (§ 12 ust. 3) warunków formalnych dla takich protokołów, gdyż nie zamieszczono w nich opisu przyczyn dokonywanych zmian oraz nie wskazano, która

z wymienionych w tych umowach okoliczności stanowiła podstawę dokonywanej zmiany. Wprowadzone aneksami do ww. umów zmiany nie skutkowały zmianą wynagrodzenia wykonawcy i dotyczyły:

- rezygnacji z kompletu trzech szandorów drewnianych i wykonania w zamian jednego kompletu szandorów drewnianych - wzmocnionych okuciami,
- rezygnacji z wykonania dwóch przewiertów o długości 35 m (fi 250 mm) i 35 m (fi 300 mm) i wykonania w zamian: trzech łat wodowskazowych na trzech jazach oraz udrożnienia koryta rzeki Rgilewki na odcinku od km 0+000 do km 15+720.

Zastępca Dyrektora RZGW wyjaśnił, że w protokołach konieczności wykonania robót zamiennych nie wskazano ich uzasadnienia, ponieważ uznano, że wynika ono wprost z potrzeby wykonania tych robót. Wskazał ponadto, że zestaw szandorów drewnianych z dodatkowymi wzmocnieniami w postaci okuć lepiej się sprawdza podczas wykorzystania go przy remontach jazów, gdyż z powodu wagi szandorów okucia umożliwiają dużo sprawniejszy ich montaż oraz demontaż. Ponieważ światło jazów jest takie samo na wszystkich budowlach, można wykorzystać szandory podczas remontu na każdej z nich i jeden komplet szandorów wystarczy do prac remontowych dla trzech jazów.

Odnosnie do rezygnacji z dwóch przewiertów Zastępca Dyrektora RZGW wyjaśnił, że nastąpiło to w związku z koniecznością wykonania udrożnienia koryta rzeki Rgilewki na odcinku od km 0+000 do km 15+720 oraz potrzebą zamknięcia się w kwocie umowy. Podał ponadto, że prace związane z przewiertami zostaną wykonane przy realizacji dalszych robót na rzece Rgilewce (kolejny etap inwestycji). NIK wskazuje, że okoliczności przywołane przez Zastępcę Dyrektora RZGW powinny zostać opisane w protokołach konieczności jako przyczyny wykonania prac zamiennych wraz z podaniem, która z wymienionych w umowach okoliczność stanowiła podstawę do jej zmiany.

(akta kontroli str. 441-444, 461-485)

2. Zgodnie z § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia⁴⁹, protokoły związane z budową lub sporządzane w trakcie wykonywania robót budowlanych wpisuje się do dziennika budowy.

Do dzienników budowy nie wpisano protokołów konieczności wykonania robót zamiennych z:

- 16 października 2020 r. dotyczącego umowy nr PO.ROZ.284.131.2020,
- z 4 listopada 2020 i 2 grudnia 2020 r. dotyczącego umowy nr PO.ROZ.284.149.2020,
- z 26 października 2020 r. dotyczącego umowy nr PO.ROZ.284.180.2020 z dnia 3 września 2020 r.

Zastępca Dyrektora RZGW wskazał, że protokół konieczności z dnia 26 października 2020 r. jest spójny z dokonany wpisem do Dziennika Budowy nr 2/17 w dniu 12 października 2020 r. na stronie 10, dokonany przez Kierownika Budowy, tj. „Z uwagi na intensywne opady deszczu i podwyższony poziom wody w korycie rzeki uniemożliwiający realizację robót, wstrzymuje się prace”. Zdaniem Zastępcy Dyrektora, z treści protokołu konieczności z dnia 26 października 2020 r. jasno wynika, że utrzymujące się od dnia 11 października 2020 r. opady deszczu, brak możliwości poruszania się sprzętu w pasie technologicznym uniemożliwiły czasowo dalszą realizację robót i spowodowały, iż wykonawca został zmuszony do przerwania prac. Aneks podpisany na podstawie ww. protokołu konieczności wydłuża termin zakończenia robót budowlanych i termin zakończenia zadania, które to nie miały

⁴⁹ Dz. U. z 2018 r. poz. 963, dalej: rozporządzenie ws. dziennika budowy

wpływu na technologię i sposób realizacji robót budowlanych. Wpis do Dziennika Budowy o protokole konieczności po dokonaniu wpisu z dnia 12 października 2020 r. w ocenie Kierownika Budowy i Inspektora Nadzoru nie był konieczny.

Natomiast w nawiązaniu do pozostałych protokołów konieczności wykonania robót zamiennych z dnia 16 października 2020 r., z dnia 4 listopada 2020 oraz z dnia 2 grudnia 2020 r. Zastępca Dyrektora RZGW powołał się na § 8 ust. 2 tego rozporządzenia, który dopuszcza sporządzanie protokołów związanych z budową lub sporządzanych w trakcie wykonywania robót budowlanych na oddzielnych arkuszach, które powinny być dołączone w sposób trwały do oryginału dziennika budowy i jego kopii lub zamieszczone w oddzielnym zbiorze, z dokonaniem w dzienniku budowy wpisu o fakcie ich prowadzenia. Zastępca Dyrektora RZGW wyjaśnił, że przedmiotowe protokoły były i są przechowywane w oddzielnym zbiorze tzw. dokumentacji budowy, o której mowa w art. 3 pkt 13 Prawa budowlanego i dokumentacji powykonawczej (art. 3 pkt 14 Prawa budowlanego). Ponadto dodał, że pomimo braku zamieszczenia w dzienniku budowy jednoznacznego wpisu o prowadzeniu takiego zbioru, przedmiotowe protokoły stanowią oczywisty element dokumentacji budowy.

NIK wskazuje, że wpisy w dzienniku budowy, o których mowa w wyjaśnieniach stanowią w istocie opis przebiegu robót budowlanych o których mowa w § 6 ust. 3 rozporządzenia ws. dziennika budowy. Z przepisu § 8 ust. 2 wynika natomiast jednoznacznie, iż w przypadku prowadzenia oddzielnego zbioru dokumentów, w dzienniku budowy powinien znaleźć się wpis o fakcie jego prowadzenia.

(akta kontroli str. 542-571, 454-458)

3. Dla realizacji zadania Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni rzek: rzeki Rgilewki, rzeki Tralalki, Strugi Kielczewskiej, Kanału Bylice, Kanału Dzierzbickiego poprzez odbudowę jazów na rz. Rgilewce (aktualne pozwolenie na budowę) oraz zadania dotyczącego remontu niektórych budowli piętrzących na rzekach Tralalka i Orłówka, Kanale Bylice, Kanale Dzierzbickim podpisano dwie umowy, odpowiednio: nr PO.ROZ.284.131.2020 w dniu 21 lipca 2020 r. i nr PO.ROZ.284.149.2020 w dniu 29 lipca 2020 r. Ogłoszenia o udzieleniu zamówienia na te zadania zostały opublikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 14 września 2020 r., tj. po upływie odpowiednio: 47 i 55 dni od zawarcia umowy, podczas gdy zgodnie z art. 95 ust. 1 upzp opublikowanie ogłoszenia powinno nastąpić w terminie 30 dni od daty zawarcia umowy.

Jednocześnie NIK podkreśla, że nieterminowe publikowanie ogłoszeń o udzieleniu zamówień publicznych stwierdzono także w poprzedniej kontroli P/20/043 – Przeciwdziałanie niedoborom wody w rolnictwie przeprowadzanej w RZGW w 2020 r.

Dyrektor wyjaśnił, że powodem zaistniałej sytuacji mogły być problemy organizacyjno-techniczne spowodowane nagłym wprowadzeniem pracy zdalnej w RZGW w Poznaniu - związanej z sytuacją pandemiczną w kraju wywołaną wirusem COVID-19, jak również przeciążenie bardzo dużą ilością postępowań przetargowych realizowanych na przełomie II oraz III kwartału w roku 2020.

(akta kontroli str. 771, 779-780)

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi NIK nie formułuje uwag.

Wnioski

NIK wnosi o podjęcie działań w celu zapewnienia:

1. prowadzenia dokumentacji związanej z procesami budowy (protokołów konieczności oraz wpisów w dziennikach budowy) w sposób odpowiadający postanowieniom umów oraz aktualnie obowiązującym przepisom prawa.
2. terminowego zamieszczania ogłoszeń o udzieleniu zamówienia publicznego.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, 28 lipca 2023 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler
Maciej Kowalski
Specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
z up. Artur Pięgas
p.o. Wicedyrektor

.....
podpis

.....
podpis